

RGS casus

Onderwerp: **Vaste activa en afschrijvingen**
Door: Gerard Bottemanne, Onderzoeksbureau GBNED
Datum: 13 november 2020
Versie: 1.2

Het doel van deze “RGS casus” is om weer te geven op welke wijze het grootboek aan RGS-codes gekoppeld kunnen worden voor wat betreft de vaste activa en afschrijvingen (vaste activa administratie).

Uitgangspunten:

1. De vaste activa administratie is een sub administratie van het grootboek.
2. Winst uit onderneming voor de aangifte IB (norm: aangifte 2019), gespecificeerd naar:
 - a. Goodwill;
 - b. Overige immateriële vaste activa;
 - c. Gebouwen en terreinen;
 - d. Machines en installaties;
 - e. Overige materiële vaste activa.
3. RGS-niveau 4 wordt beschouwd als niveau dat gebaseerd is op grootboekrekeningen.
4. RGS-niveau 5 wordt beschouwd als niveau dat gebaseerd is op mutaties.

Oplossingsalternatieven:

Er is een oplossing uitgewerkt voor “materiële vaste activa > machines en installaties”, waarbij het in eerste instantie de bedoeling is dat duidelijk is welke RGS-codes gekoppeld zijn aan de gebruikte grootboekrekeningen in relatie tot de vaste activa. Zie hierna.

Advies:

De NBA heeft de brochure “[Actuele kostprijs in de praktijk](#)” (2017) uitgebracht, gericht op vastgoed. Dit laatste staat als volgt aangeduid in de brochure: “*Vanwege het specifieke karakter richt deze brochure zich primair op vastgoed, maar hij kan ook relevant zijn voor andere activa die op actuele kostprijs worden gewaardeerd*”. Ons advies aan de NBA is om waar van toepassingen ook de onderliggende boekingen in de administratie uit te werken en de daarvoor van toepassing zijnde koppelingen met RGS. Zo wordt de brug van boekhouding naar rapportage gelegd.

Oproep

Verdere input en andere oplossingsalternatieven zijn van harte welkom, mits volledig uitgewerkt.

Uitwerking materiele vaste activa 1A (RGS niveau 4)1. Aanschaf

Naam: 3D printer
 Aanschafdatum: 1-7-20XX
 Aanschafprijs: € 3.000
 Restwaarde: € 300
 Looptijd afschrijving: 60 maanden.
 BTW buiten beschouwing gelaten.

RGS code	nivo	Omschrijving	Debet	Credit
BMvaMeiVvp	4	Machines en installaties, verkrijgingsprijs	3.000	
BSchCreKcr	4	Kostencrediteuren		3.000

2. Afschrijving

$(3000 - /- 300) / 60 = € 45$ (per maand)

Dat levert de volgende boeking op voor de maanden juli t/m december 20XX

RGS code	nivo	Omschrijving	Debet	Credit
WAfsAmvMei	4	Afschrijving machines en installaties	270	
BMvaMeiCae	4	Machines en installaties, cumulatieve afschrijving		270

3. Winstaangifte (IB)

Aan te leveren vanuit boekhoudsoftware aan fiscale aangiftesoftware IB.

Mogelijk op basis van de [RGS brugstaat](#), mits uw boekhoud- en fiscale aangiftesoftware deze brugstaat ondersteunt.

RGS code	nivo	Omschrijving	Waarde
BMva	2	Materiële vaste activa	
BMvaMei	3	Machines en installaties	
BMvaMeiVvp	4	Kosten van aanschaf of voortbrenging Machines en installaties, verkrijgingsprijs	3.000
		Boekwaarde einde boekjaar Berekening van: BMvaMeiVvp -/- BMvaMeiCae (3.000 -/- 270)	2.730
n.v.t.		Restwaarde	300
		Investeringsaftrek	
n.v.t.		Naam actief	
n.v.t.		Datum aanschaf	
n.v.t.		Datum ingebruikname	
BMvaMeiVvp	4	Bedrag investering	3.000

Uitwerking materiele vaste activa 1B (RGS niveau 4 en 5)

Uitgangspunt is de aanwezigheid van een vaste activa administratie in het boekhoudpakket MET een koppeling naar RGS op niveau 5 (zoals investering) als aanwezig en anders op niveau 4 (zoals afschrijvingskosten).

Uitwerking is gebaseerd op de gegevens zoals genoemd onder 1A.

1. Aanschaf

RGS code	nivo	Omschrijving	Debet	Credit
BMvaMeiVvplna	5	Machines en installaties, verkrijgingsprijs, investering	3.000	
<i>BMvaMeiVvp</i>	<i>4</i>	<i>Machines en installaties, verkrijgingsprijs</i>		
BSchCreKcr	4	Kostencrediteuren		3.000

2. Afschrijving

RGS code	nivo	Omschrijving	Debet	Credit
WAfsAmvMei	4	Afschrijving machines en installaties	270	
BMvaMeiCaeAfs	5	Machines en installaties, cumulatieve afschrijving		270
<i>BMvaMeiCae</i>	<i>4</i>	<i>Machines en installaties, cumulatieve afschrijving</i>		

3. Winstangifte IB

RGS code	nivo	Omschrijving	Waarde
BMva	2	Materiële vaste activa	
BMvaMei	3	Machines en installaties	
BMvaMeiVvp	4	Machines en installaties, verkrijgingsprijs	
BMvaMeiVvplna	5	Kosten van aanschaf of voortbrenging Machines en installaties, verkrijgingsprijs, investering	3.000
		Boekwaarde einde boekjaar Berekening van: BMvaMeiVvp -/- BMvaMeiCae (3.000 -/- 270) enz.	2.730
n.v.t.		Restwaarde	300
		Investeringsaftrek	
n.v.t.		Naam actief	
n.v.t.		Datum aanschaf	
n.v.t.		Datum ingebruikname	
BMvaMeiVvplna	5	Bedrag investering	3.000

De vraag is nu of deze uitwerking op niveau 5 wel toegevoegde waarde heeft?

Uitwerking materiele vaste activa overige mutaties 1C

Uitwerking is gebaseerd op de gegevens zoals genoemd onder 1A.

1. Afstoting met boekverlies

Verkoop van de 3D printer op 1-7-20XX+2 voor een bedrag van € 1.500.

Afgeschreven is inmiddels een bedrag van 24 (maanden) x € 45 = € 1.080.

De boekwaarde op datum verkoop bedraagt dan € 3.000 -/- € 1.080 = € 1.920.

Er is een **boekverlies** van € 1.920 -/- € 1.500 = € 420.

EN er moet rekening gehouden worden met een desinvesteringsbijtelling over € 3.000 -/- € 1.500 = € 1.500.

Dit alles leidt tot de volgende boekingen:

RGS code	nivo	Omschrijving	Debet	Credit
		Afstoting		
BVorOvrOvk	4	Overige vorderingen (i.p.v. handelsdebiteur)	1.500	
BMvaMeiVvp	4	Machines en installaties, verkrijgingsprijs		3.000
BMvaMeiCae	4	Machines en installaties, cumulatieve afschrijving	1.080	
WAfsRvmMei	4	Boekresultaat Machines en installaties	420	

Het resultaat is dat:

- BMvaMeiVvp (Machines en installaties, verkrijgingsprijs) op nul loopt.
- BMvaMeiCae (Machines en installaties, cumulatieve afschrijving) op nul loopt.
- WAfsRvmMei (Boekresultaat Machines en installaties) € 420 aan kosten geeft.

Bovenstaande toont aan dat hiervoor niveau 5 van RGS overbodig is.

2. Afstoting met boekwinst

Als in voorgaande voorbeeld de 3D printer is verkocht voor € 2.500 euro dan is geen sprake van een boekverlies, maar sprake van een **boekwinst**, te weten € 1.920 -/- € 2.500 = € -580.

Voorgaande boeking wordt dan:

RGS code	nivo	Omschrijving	Debet	Credit
		Afstoting		
BVorOvrOvk	4	Overige vorderingen (i.p.v. handelsdebiteur)	2.500	
BMvaMeiVvp	4	Machines en installaties, verkrijgingsprijs		3.000
BMvaMeiCae	4	Machines en installaties, cumulatieve afschrijving	1.080	
WAfsRvmMei	4	Boekresultaat Machines en installaties		580

Als alternatief voor het boekresultaat kan het bedrag van € -580 ook aangewend worden als herinvesteringsreserve (HIR). RGS code WAfsRvmMei wordt dan: BEivFirHer (niveau 4).

3. Herwaardering vaste activa naar boven

Stel dat precies 3 jaar later een herwaardering plaatsvindt.

Afgeschreven is inmiddels een bedrag van 36 (maanden) x € 45 = € 1.620.

De boekwaarde bedraagt dan € 3.000 -/- € 1.620 = € 1.380.

De actuele waarde bedraagt op dat moment € 1.880, oftewel € 500 meer dan de kostprijs.

Er is dan sprake van een herwaardering van € 500.

VPB-tarief stellen we op dat moment op 15%, oftewel € 75.

Als herwaarderingsreserve blijft dan € 425 over.

Deze herwaardering leidt dan tot de volgende boeking:

RGS code	nivo	Omschrijving	Debet	Credit
		Herwaardering tegen actuele kostprijs		
BMvaMeiVvp	4	Machines en installaties, verkrijgingsprijs	500	
BMvaMeiCuh	4	Herwaarderingsreserve		425
BVrzVvbVlb	4	Voorziening latente belastingen		75

De herwaarderingsreserve wordt dan de komende jaren gerealiseerd, stel 3 jaar.

Jaarlijks wordt dan geboekt:

RGS code	nivo	Omschrijving	Debet	Credit
		Reguliere afschrijving		
WAfsAmvMei	4	Afschrijving machines en installaties	540	
BMvaMeiCae	4	Machines en installaties, cumulatieve afschrijving		540
		Afschrijving herwaardering		
WAfsAmvMei	4	Afschrijving machines en installaties	167	
BMvaMeiCae	4	Machines en installaties, cumulatieve afschrijving		167
		Gerealiseerde herwaardering		
BMvaMeiCuh	4	Herwaarderingsreserve	142	
BVrzVvbVlb	4	Voorziening latente belastingen	25	
WVheVuhVuh	4	Gerealiseerde herwaardering		167

(Bedragen zijn voor het voorbeeld afgerond.)

Interessante bronnen:

<https://www.administratievoeren.nl/herwaarderingsreserve/>

Verloopstaat

Voor onder meer vaste activa is binnen RGS rekening gehouden met verloopstaten die organisaties van zekere omvang moeten verantwoorden bij de jaarrekening. Daartoe is RGS op niveau 5 aanzienlijk uitgebreid, waarvan hiervoor al 2 voorbeelden zijn genoemd bij “*Uitwerking materiele vaste activa 1B (RGS niveau 4 en 5)*”.

Onderstaand de RGS-codes m.b.t. “Machines en installaties” op niveau 3,4 en 5:

RGS-code	Naam	Nivo	D/C
BMvaMei	Machines en installaties	3	
BMvaMeiVvp	- Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	4	D
BMvaMeiVvpBeg	> Beginbalans (overname eindsaldo vorig jaar)	5	D
BMvaMeiVvpIna	> Investerings	5	D
BMvaMeiVvpAdo	> Verwervingen via fusies en overnames	5	D
BMvaMeiVvpDes	> Desinvesteringen	5	C
BMvaMeiVvpDda	> Afstotingen	5	C
BMvaMeiVvpOmv	> Omrekeningsverschillen	5	D
BMvaMeiVvpOve	> Overboekingen	5	D
BMvaMeiVvpOvm	> Overige mutaties	5	D
BMvaMeiCae	- Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	4	C
BMvaMeiCaeBeg	> Beginbalans (overname eindsaldo vorig jaar)	5	C
BMvaMeiCaeAfs	> Afschrijvingen	5	C
BMvaMeiCaeDca	> Afschrijving op desinvesteringen	5	D
BMvaMeiCaeWvr	> Bijzondere waardeverminderingen	5	C
BMvaMeiCaeTvw	> Terugneming van bijzondere waardeverminderingen	5	D
BMvaMeiCuh	- Cumulatieve herwaarderingen	4	D
BMvaMeiCuhBeg	> Beginbalans (overname eindsaldo vorig jaar)	5	D
BMvaMeiCuhHer	> Herwaarderingen	5	D
BMvaMeiCuhAfh	> Afschrijving herwaarderingen	5	C
BMvaMeiCuhDeh	> Desinvestering herwaarderingen	5	C

Als RGS 1 op 1 gekoppeld wordt aan het grootboek met bovenstaande onderverdeling is het nog maar de vraag of het grootboek dan nog beheersbaar blijft? We hebben te maken met meerderde soorten van activa waarop afgeschreven wordt met elk hun eigen onderverdeling in RGS. Voor je het weet telt je (grootboek)rekeningschema honderden rekeningen extra.

De eerste RGS-code hierboven “*Beginbalans (overname eindsaldo vorig jaar)*” is al een meteen een vreemde eend in de bijt. Want er is al sprake van een balansrekening “Machines en installaties > Verkrijgings- of vervaardigingsprijs”. Deze laatste rekening heeft impliciet altijd al een beginbalans. Natuurlijk kan deze laatste 0 zijn als er nog geen machines en installaties aanwezig waren aan het begin van het jaar.

Zou het daarom niet veel logischer zijn om het grootboek te koppelen op RGS niveau 4 met de rekeningen:

- Machines en installaties;
- Cumulatieve afschrijving machines en installaties;
- Cumulatieve herwaardering;

En dan de RGS-codes op niveau 5 koppelen aan de betreffende mutaties binnen de vaste activa administratie. Per slot van rekening beschikken de betere boekhoudpakketten over een prima vaste activa administratie en is het meteen een stimulans voor andere leveranciers daar ook voor te zorgen.

Als laatste moeten dan de mutaties vanuit de vaste activa administratie uitgewisseld worden met rapportagesoftware die een specificatie van de vaste activa op niveau 5 verlangen. Een tool als de [RGS brugstaat](#) is daartoe eenvoudig uit te breiden.

Vragen en antwoorden

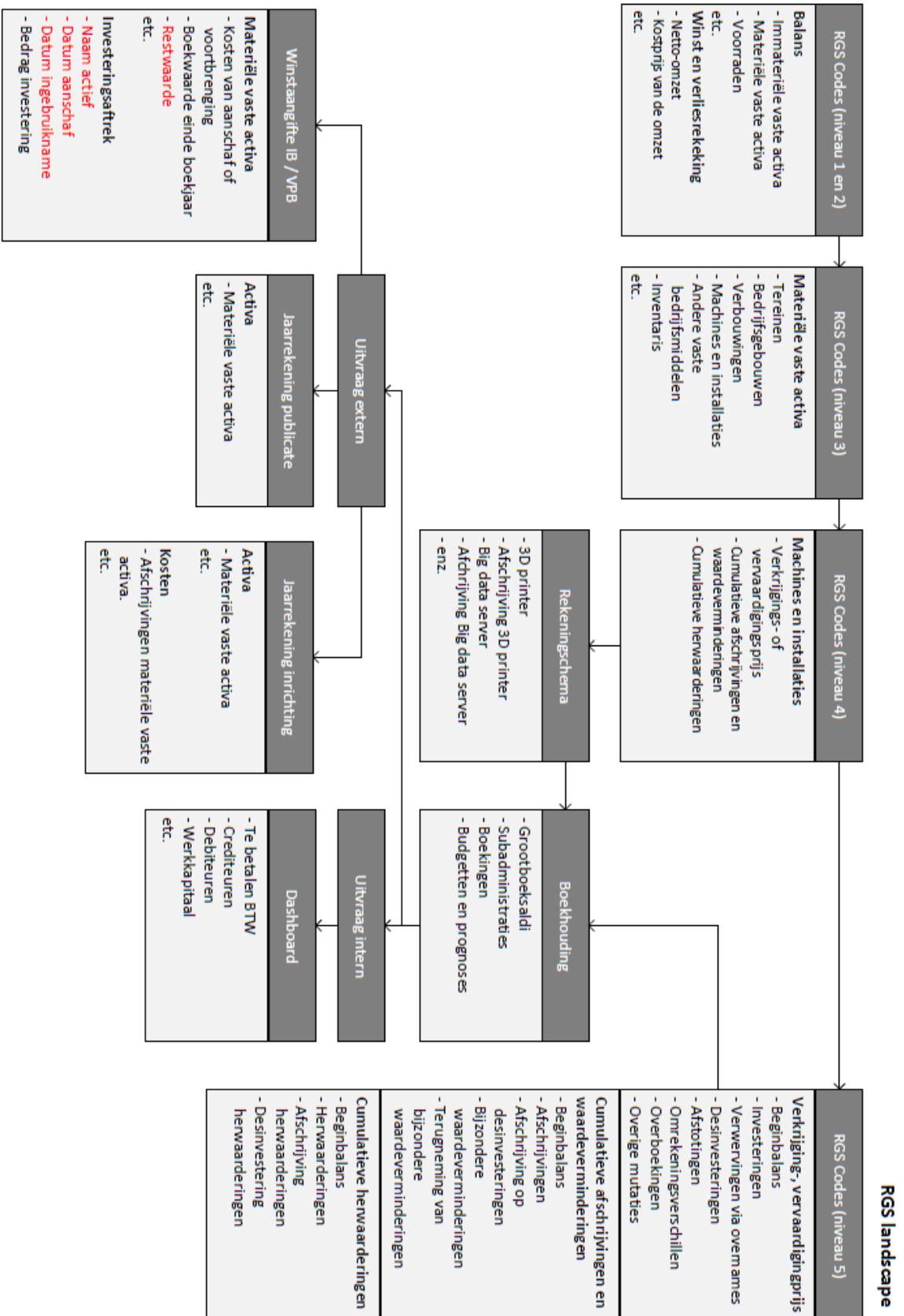
1. De ontbrekende waardes voor de restwaarde en investeringsaftrek worden niet opgelost door RGS niveau 5 in te zetten. De vraag is of het zinvol is de [RGS brugstaat](#) voor afschrijvingen uit te breiden met de volgende waardes:
 - Restwaarde;
 - Naam actief;
 - Datum aanschaf;
 - Datum ingebruikname;
 - Datum buitengebruik stellen; t.b.v. afstoten actief.Op deze wijze hoeven afschrijvingen niet handmatig opgegeven te worden via de fiscale aangiftesoftware IB.
2. Eerder is verwezen naar de brochure "[Actuele kostprijs in de praktijk](#)" (2017) gericht op vastgoed, uitgebracht door de NBA. De vraag is nu of de NBA bereid is om waar van toepassingen ook de onderliggende boekingen in de administratie uit te werken en de daarvoor van toepassing zijnde koppelingen met RGS. Zo wordt de brug van boekhouding naar rapportage gelegd.

De belangrijkste vraag is waar de RGS codes m.b.t. actuele kostprijs gebruikt worden in de boekhouding. Zie RGS 3.3.
3. De vraag is nu hoe niveau 5 zo efficiënt mogelijk gebruikt kan worden? Bijvoorbeeld door alle RGS-codes op niveau 5 op te nemen in het grootboek zelf. Of door niveau 5 alleen te relateren aan de subadministratie "vaste activa en afschrijvingen" en zorgen dat mutaties vanuit deze subadministratie ook uitgewisseld worden met bijvoorbeeld rapportages?

Nu worden vaak alleen de grootboeksaldi uitgewisseld met als gevolg aanvullende handmatige boekingen tijdens het uitwerken van de kolommenbalans.
4. Er is geen toelichting op de RGS-codes m.b.t. vaste activa en afschrijvingen. Een aantal codes spreken voor zich. Maar wat is bijvoorbeeld het verschil tussen 'desinvestering' en 'afstoting'. En wat is een voorbeeldboeking van 'omrekeningsverschillen', 'overboekingen' en 'overige mutaties'?

Antwoorden, oplossingsuggesties op bovenstaande vragen zijn van harte welkom. Evenals nieuw in te brengen punten.

Bijlage I RGS-landschap Vaste activa en afschrijvingen



Versie 2019-01 | © GBMED | www.gbm.nl